Co-funded by the European Union

GLUHI VOZNIKI
ZNAKOVNI JEZIK V PROMETNEM IN VOZNNIŠKEM IZOBRAŽEVANJU

MODUL:
2. PROMETNA ZAKONODAJA (PREDPISI) IN NADZORNI ORGANI

DEJAVNOST:
2.2. PROMETNA ZAKONODAJA IN KAZNI ZA IZSTOPAJOČE KRŠITVE PRAVIL

TÜSEKON
MAVİ PENCERE Special Education Association
ZVEZA DRUŠTEV GLUHIH IN NAGLUŠNIH SLOVENIJE
ANPEDA Vergil Florea
iBF Internationales Bildungs- und Fahrschulzentrum GmbH

"Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them."

»Sofinancirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorja(-ev) ter ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Zanje ne moreta biti odgovorni niti Evropska unija niti EACEA.«

This document has been prepared as free learning and teaching material (Open Educational Resource) and is published under the Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International license. To view a copy of this license, visit:

http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/

»Ta dokument je bil pripravljen kot brezplačno učno in izobraževalno gradivo (odprti izobraževalni vir) ter je objavljen pod licenco Creative Commons Priznanje avtorstva-Nekomercialno-Deljenje pod enakimi pogoji 4.0 mednarodna (Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International). Za ogled kopije te licence obiščite:

http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/«

Deaf Drivers

PREDLOGA OBRAZCA DEJAVNOSTI

Modul	Modul 2. Modul o prometni zakonodaji (predpisih) in nadzornih organih (A.3.2.)	
Naslov dejavnosti	2.2. Prometna zakonodaja in kazni za izstopajoče kršitve pravil. (Dejavnost 2.2.)	
Povzetek	Namen tega dogodka je posredovati informacije o osnovni zakonodaji in drugih pravnih predpisih, ki jih je treba poznati pri urejanju cestnega prometa, ter dvigniti ozaveščenost o prometnih kaznih in sankcijah, s katerimi se je mogoče soočiti v primeru kršitev pravil. Prometna zakonodaja zajema pravila, ki jih je treba upoštevati za zagotovitev reda in varnosti na cestah, ter kazni, ki se uporabljajo v primeru kršitve teh pravil. V Turčiji je osnovni predpis na tem področju Zakon o cestnem prometu št. 2918. Zakonodaja določa odgovornosti voznikov, potnikov in pešcev, prometna pravila ter načela izvrševanja.	
Tema(e)	2. Prometna zakonodaja (predpisi) in nadzorni organi 2.2. Prometna zakonodaja in kazni za izstopajoče kršitve pravil 2.2.1. Namen in obseg prometne zakonodaje 2.2.2. Pogoste kršitve prometnih pravil 2.2.3. Ustrezna zakonodaja za urejanje prometa 2.2.4. Izrekanje prometnih kazni 2.2.4.1. Upravne kazni 2.2.4.2. Kazenske sankcije 2.2.5. Plačilo prometnih glob 2.2.6. Pritožbe zoper prometne globe	
Avtor/ji	Datum:	Različica:
Pregledal/a	Datum:	Različica:

Scenarij dejavnosti

2. Prometna zakonodaja (predpisi) in nadzorni organi

2.2. Prometna zakonodaja in kazni za izstopajoče kršitve pravil

2.2.1. Namen in obseg prometne zakonodaje.

Prometna zakonodaja opredeljuje pravila, ki jih je treba upoštevati za zagotovitev reda in varnosti na cestah, ter sankcije, ki se uporabljajo za kršitve teh pravil. Glavni pravni predpis, ki ureja promet, je Zakon o cestnem prometu (št. 2918 v Turčiji).

Nadzorne dejavnosti, ki se izvajajo v skladu s tem zakonom, so namenjene zagotavljanju, da vozniki in drugi udeleženci v prometu upoštevajo pravila, preprečevanju nesreč ter varovanju življenja in premoženja.

2.2.2. Pogoste kršitve prometnih pravil

Slika 1: Promet

V Turčiji se letno v povprečju zgodi 130.000 prometnih nesreč. Mnoge od teh nesreč povzročijo kršitve osnovnih prometnih pravil in malomarnost. Pogosto kršena prometna pravila lahko naštejemo takole:

Pogoste prometne kršitve:

- Nepripenjanje varnostnega pasu.
- Vožnja pod vplivom alkohola.
- Nedajanje prednosti pešcem na prehodih za pešce/šolskih prehodih.
- Neupoštevanje pravil prednosti.
- Vožnja skozi rdečo luč ali neupoštevanje prometnih znakov.
- Prehitra vožnja ali prekoračitev omejitev hitrosti.
- Nepravilno prehitevanje.
- Zavijanje ali menjava pasu brez dajanja smernega znaka.
- Govorjenje po mobilnem telefonu med vožnjo.
- Neupoštevanje varne razdalje sledenja.

Ko so te kršitve odkrite, se uporabijo naslednje sankcije:

- Upravna globa,
- Kazenske točke na vozniškem dovoljenju,
- Začasen ali trajen odvzem vozniškega dovoljenja,
- Zaseg vozila.

Glavni namen teh sankcij in kazni ni kaznovanje voznikov, temveč zmanjšanje kršitev pravil in ustvarjanje varnega prometnega okolja. Ti ukrepi so namenjeni dvigu prometne ozaveščenosti, preprečevanju tveganih vedenj in razvijanju kulture prometne varnosti v celotni družbi.

Globe in kazenske točke so najpogostejše sankcije, ki se uporabljajo za prometne kršitve. Medtem ko globe pomenijo materialno kazen, je sistem kazenskih točk namenjen dolgoročnemu poučevanju voznikov o pravilnem vedenju. Vozniki, ki dosežejo določeno število kazenskih točk, se soočijo s strožjimi kaznimi.

Slika 2.

V primerih resnih prometnih kršitev se uporabi tudi kazen odvzema ali zasega vozniškega dovoljenja. Odvzem dovoljenja je pomembna sankcija, ki se uporablja v primerih resnih in ponavljajočih se kršitev. Zlasti v primerih, kot so vožnja pod vplivom alkohola, prekoračitev hitrosti in nevarna vožnja, se lahko vozniško dovoljenje začasno ali trajno odvzame. Ta praksa je namenjena zagotavljanju varnosti voznika in družbe.

Ozaveščenost o prometni varnosti pomeni zavedanje, da upoštevanje prometnih pravil ni le pravna obveznost, temveč tudi družbena odgovornost. Ta ozaveščenost spodbuja voznike, pešce in potnike, da ravnajo bolj previdno in odgovorno. Razvoj ozaveščenosti o prometni varnosti prispeva k zmanjšanju nesreč in ustvarjanju varnega prometnega okolja.

2.2.3. Ustrezna zakonodaja za urejanje prometa

V Turčiji so za zagotavljanje reda in varnosti v cestnem prometu podlaga naslednji zakoni, predpisi in druga zakonodaja (pravni predpisi)..

Slika 3: Zakonik

Zakon o cestnem prometu št. 2918

Pravilnik o cestnem prometu

Pravilnik o postopkih in načelih, ki se uporabljajo pri pripravi, zbiranju in spremljanju zapisnikov o upravnih prometnih globah

Pravilnik o prometnih znakih

Vodnik za prometne kazni **za leto 2025 (izdaja se vsako leto)**

Voznik naj bo dobro seznanjen s temi predpisi in naj sprejme, da je po njih pravno odgovoren. Zlasti »Vodnik za prometne kazni« podrobno opisuje denarne prometne kazni, s katerimi se lahko srečajo vozniki zaradi kršitev pravil. Informacije o možnih kršitvah pravil in kaznih najdete tudi na spletnih straneh.

Kazni, ki se uporabljajo za kršitve pravil, so določene za vzdrževanje reda v prometu in zmanjšanje kršitev. Te kazni imajo odvračilno vlogo pri zagotavljanju, da vozniki upoštevajo pravila. Zahvaljujoč kaznim so vozniki spodbujeni k večji previdnosti, saj se soočajo s posledicami svojih napak.

2.2.4. Izrekanje prometnih kazni

Prometne kazni se izrekajo na 2 (dva) različna načina.

- Upravne kazni
- Kazenske sankcije

2.2.4.1. Upravne kazni:

Upravne kazni so razložene spodaj:

Globe: Globe se izrekajo letno glede na naravo prometne kršitve, v zneskih, določenih v Vodniku za prometne kazni. Za predčasno plačilo glob se odobri 25-odstotni popust.

Slika 4: Zapisnik o kazni

Odvzem dovoljenj: To vključuje začasen ali trajen odvzem vozniškega dovoljenja. Kazenske točke se uporabljajo tudi v primerih odvzema vozniškega dovoljenja.

Slika 5: Prometni nadzor

Sistem kazenskih točk: Kazenske točke se dodelijo na vozniška dovoljenja zaradi prometnih kršitev. Vozniki, ki dosežejo 100 kazenskih točk, se soočijo s sankcijami. V skladu s tem se voznikom, ki v enem letu pred datumom prometnega prekrška zberejo skupno 100 kazenskih točk, dovoljenje odvzame za dva meseca, prav tako pa se udeležijo usposabljanja. Voznikom, ki drugič v istem letu dosežejo 100 kazenskih točk, se dovoljenje odvzame za štiri mesece, poleg tega pa se opravi psihotehnično ocenjevanje in pregled pri psihiatru.

Dovoljenja se vrnejo ob koncu obdobja odvzema, če pregled ne pokaže ovire za vožnjo. Voznikom, ki v enem letu trikrat zberejo 100 kazenskih točk, se dovoljenje trajno odvzame. Voznikom, ki so glavni krivci za smrtne prometne nesreče, se dovoljenje odvzame za eno leto.

2.2.4.2. Kazenske sankcije

Vrste kazenskih sankcij so razložene spodaj:

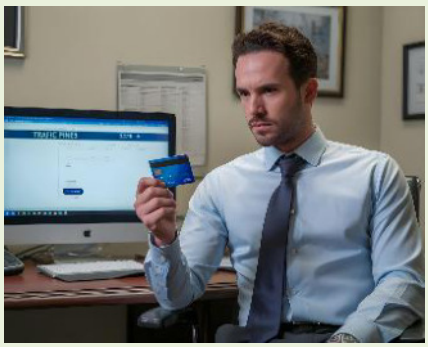
- Manjša denarna kazen
- Kratkotrajni zapor (skupaj z manjšo denarno kaznijo)
- Zaseg listin (skupaj z manjšo denarno kaznijo)

2.2.5. Plačilo prometnih glob

Globe je treba plačati v enem mesecu od datuma vročitve. Za globe, ki niso plačane v enem mesecu, se vsak mesec obračuna 5-odstotna obrestna mera. Pri izračunu mesečnih obresti se del meseca šteje kot celoten mesec. Nastali znesek ne sme presegati dvakratnika prvotne globe.

Upravne globe, navedene v zapisniku o odločbi o upravni prometni globi, je mogoče plačati na računovodske enote, povezane z Ministrstvom za zakladništvo in finance, davčne urade ter prek bank in pošte (PTT), pooblaščenih s strani Uprave za javne prihodke Ministrstva za zakladništvo in finance.

Če je upravna globa plačana v enem mesecu od datuma vročitve, se odobri 25-odstotni popust. Če je oseba, ki ji je bila izrečena globa, v finančnih težavah in v enem mesecu vloži zahtevo na pristojni davčni urad, lahko davčni urad odloči, da se prvi obrok plača vnaprej, preostali trije obroki pa v štirih enakih obrokih v enem letu.

Slika 6: Plačilo prek interneta

Če obroki niso plačani pravočasno in v celoti, se pobere celoten preostali znesek upravne globe.

2.2.6. Pritožba zoper prometne globe:

Slika 7: Prometno sodišče

Pritožba zoper prometno globo je zakonska pravica, podeljena voznikom zoper globe, ki so bile izrečene nepravično ali napačno. Vendar morajo vozniki, ki želijo vložiti pritožbo, najprej biti prepričani, da je globa nepravična. Ne smejo po nepotrebnem obremenjevati sodišč in pristojnih javnih uslužbencev.

Pritožbe zoper prometne globe se vlagajo prek sodišč. Pritožba se pisno vloži pri okrajnem sodišču ali prometnem sodišču. Pritožbe je mogoče v Turčiji vložiti tudi prek portala UYAP za državljane preko e-uprave.

Koraki za pritožbo zoper prometno globo

- Preverite vročitev: Če je bila globa izrečena osebno, se upošteva datum, ko je bila napisana; če je bila izrečena na registrsko tablico, se upošteva datum vročitve.
- Pripravite potrebne dokumente: Pripravite zapisnik o kazni, osebno izkaznico, vozniško dovoljenje, prometno dovoljenje in morebitna potrdila o plačilu glob.
- Pisanje pritožbe: Vloga naj bo kratka, preprosta in utemeljena na pravnih podlagah.
- Fizična vložitev: Vloga se predloži najbližjemu prometnemu sodišču ali okrajnemu sodišču. - Spletna vložitev: Vloge je mogoče oddati prek sistema e-uprave/UYAP z uporabo mobilnega ali elektronskega podpisa.

Kaj je treba upoštevati pri pritožbi zoper prometno globo

- Ne smete zamuditi 15-dnevnega zakonskega roka.
- Dokumenti morajo biti popolni, vloga pa mora vsebovati pravno podlago.
- Razlogi za pritožbo morajo biti jasno navedeni. V nasprotnem primeru bo vaša pritožba zavrnjena.
- Postopek pritožbe običajno poteka brez obravnave; odločba se sporoči pisno.

Ocenjevanje in vrednotenje

Pogoji za ocenjevanje in vrednotenje

V tem usposabljanju je priporočljivo pripraviti naslednje pogoje za merjenje in vrednotenje ravni znanja udeležencev:

- Udeleženci naj pripravijo jasna, jedrnata in kratka besedila vprašanj.
- Vprašanja naj bodo v obliki testov z izbirnimi odgovori s 4 možnostmi, od katerih je pravilna le 1.
- Pri pripravi vprašanj je treba uporabiti pojme, primerne za izražanje v znakovnem jeziku.
- Vprašanja naj odražajo informacije, obravnavane v tem usposabljanju.
- Za teste je treba ločeno pripraviti ključe za odgovore in ključe za točkovanje.

Preizkus znanja

1. Kaj je glavni namen prometne zakonodaje?

A) Kaznovanje voznikov
B) Zagotavljanje varnosti življenja in premoženja na cestah
C) Povečanje gostote prometa
D) Zmanjšanje števila vozil

2. Kakšna je glavna funkcija Zakona o cestnem prometu št. 2918?

A) Urejanje le mestnega prometa
B) Popolna odprava prometnega nadzora
C) Določanje prometnih pravil, odgovornosti in kazni
D) Urejanje le pravic pešcev

3. Kaj od naštetega je pogosta kršitev prometnih pravil?

A) Upoštevanje prometnih znakov
B) Pripenjanje varnostnega pasu
C) Prekoračitev omejitve hitrosti
D) Dajanje prednosti pešcem

4. Kaj od naštetega je ena od sankcij, ki se lahko uporabi pri resnih prometnih kršitvah?

A) Razdeljevanje opozorilnih zloženk

B) Zaseg vozniškega dovoljenja

C) Obvezno pranje vozila

D) Ustna zahvala

5. Kaj od naštetega se nanaša na ozaveščenost o prometni varnosti?

A) Upoštevanje pravil le iz strahu pred kaznijo

B) Razmišljanje le o lastni varnosti v prometu

C) Razumevanje, da je upoštevanje prometnih pravil družbena odgovornost

D) Kršenje pravil, kadar ni nadzora

Ključ z odgovori:

1-B | 2-C | 3-C | 4-B | 5-C vsako vprašanje je vredno 20 točk, skupaj 100 točk.

Samoocenjevanje

1 = Sploh se ne strinjam | 2 = Ne strinjam se | 3 = Neodločen/-a | 4 = Strinjam se | 5 = Popolnoma se strinjam

Trditve za ocenjevanje	1	2	3	4	5
1. Dovolj dobro razumem namen in obseg prometne zakonodaje.	☐	☐	☐	☐	☐
2. Poznam osnovne določbe zakona o cestnem prometu.	☐	☐	☐	☐	☐
3. Poznam pogoste kršitve prometnih pravil in njihove posledice.	☐	☐	☐	☐	☐
4. Zavedam se, da je ozaveščenost o prometni varnosti pomembna za družbo.	☐	☐	☐	☐	☐
5. Znam razložiti, zakaj so prekoračitev hitrosti, alkohol in kršitve pripenjanja varnostnega pasu nevarni.	☐	☐	☐	☐	☐

Ključ za točkovanje:

21–25 točk: Vaše znanje je zelo dobro. Poznate prometne predpise.

16–20 točk: Vaše znanje je zadostno, vendar imate na nekaterih področjih še možnost izboljšav.

11–15 točk: Imate zmerno raven znanja; dodatno usposabljanje bo koristno.

6–10 točk: Vaša raven znanja je nizka; priporočamo celovito usposabljanje.

0–5 točk: Vaše zavedanje in znanje o tej temi sta resno pomanjkljiva.